

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Examen de selecție pentru clasa a V-a – 2018

Varianta 1

Se acordă 10 puncte din oficiu. Total 100 de puncte. Timp de lucru 45 de minute.
Notă: Nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor în rezolvarea niciunei cerințe.

Subiectul I (40 de puncte):

Citește cu atenție textul și rezolvă cerințele:

„Pe vremea când Nils Holgersson călătorea în tovărășia găștelor sălbatice, trăia pe lacul Tokern un rățoi cu numele de Jarro. Era doar un boboc care nu cunoscuse decât o vară, o toamnă și o iarnă. Acum petrecea prima sa primăvară. Sosise de curând din nordul Africii și ajunsese devreme la Tokern, când lacul încă era acoperit cu gheață.

Într-o seară, pe când se juca, înotând de colo-colo pe lac, împreună cu ceilalți boboci, un vânător trase asupra lor câteva focuri de pușcă și Jarro fu rănit în piept. Era cât pe ce să piară. Ca să nu încapă totuși pe mâna omului care îl împușcase, Jarro își luă zborul și se îndepărtă cât îl ținură puterile. Nu se gândea încotro se ducea, doar se chinuia să ajungă cât mai departe. Când rămase fără vlagă, de nu-și mai putea mișca aripile, nu se mai afla deasupra lacului. Aproape că se prăbuși fără simțire, în dreptul porții uneia dintre marile ferme înșiruite pe malul lacului.

Nu mult după aceea, trecu pe acolo un argat* și, văzând bobocul, se duse să-l ridice. Jarro însă, care nu dorea altceva decât să moară liniștit, își adună cele din urmă puteri și îl ciupi pe argat de deget, ca să-i dea drumul. Dar nu izbuti să-și recapete libertatea. Singurul lucru bun de pe urma atacului său fu acela că, astfel, omul își dădu seama că pasărea era încă vie și o duse grijuliu în casă, s-o arate stăpână-sii, o femeie tânără, cu înfățișare blândă. Femeia luă bobocul din mâna argatului, îl mângâie pe spinare, și-i șterse sângele care-i cursese printre pene. Îl cercetă cu atenție și, văzând cât era de frumos, împodobit cu pene de un verde strălucitor pe cap, cu gulerașul alb, cu spinarea roșcată și cu bănuți albaștri pe vârful penelor, își zise că ar fi păcat să moară. De aceea pregăti repede un coșuleț și culcă pasărea în el.”

(Selma Lagerlof, *Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia* - fragment)

***argat** - servitor, slugă angajată (în trecut) pentru muncile agricole, creșterea vitelor sau pentru muncile din gospodăria stăpânului.

1. Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru următorii termeni din text: *se chinuia, blândă*. **4 puncte**
2. Găsește cuvinte cu sens opus pentru următorii termeni din text: *libertate, grijuliu*. **4 puncte**
3. Desparte în silabe următoarele cuvinte: *tovărășia, încotro, aceea, albaștri*. **4 puncte**
4. Numește ce sunt ca părți de vorbire și ca părți de propoziție cuvintele subliniate din secvența: „Nu mult după aceea, trecu pe acolo un argat...” **4 puncte**
5. Alcătuieste două propoziții cu următoarele ortograme: *v-a; m-or*. **4 puncte**
6. Transcrie din text secvența care indică de unde venea Jarro. **4 puncte**
7. Precizează în enunțuri două caracteristici ale rățoiului care reies din faptele sale și exemplifică-le cu secvențele corespunzătoare din text. **8 puncte**
8. Explică, în 3-5 rânduri, înțelesul următoarei secvențe din text: „Era doar un boboc care nu cunoscuse decât o vară, o toamnă și o iarnă. Acum petrecea prima sa primăvară.” **8 puncte**

Subiectul al II-lea (32 de puncte):

Alcătuiește o compunere, de minimum 100 de cuvinte (12 rânduri), în care să prezinți o posibilă continuare a textului dat.

În compunerea ta trebuie:

- să relatezi o întâmplare în care să fie implicat personajul Jarro, respectând ordinea logică a faptelor; **6 puncte**
- să introduci un nou personaj, căruia să-i precizezi două trăsături fizice și două trăsături morale; **10 puncte**
- să precizezi timpul și spațiul în care se desfășoară acțiunea; **4 puncte**
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut; **8 puncte**
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat. **4 puncte**

Notă!

Se acordă **18 puncte pentru redactarea întregii lucrări** (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2p.; stilul, vocabularul adecvate - 3 p.; ortografia - 3 p.; punctuația- 3 p.; așezarea corectă în pagină – 2 p.; lizibilitatea – 3 p.)